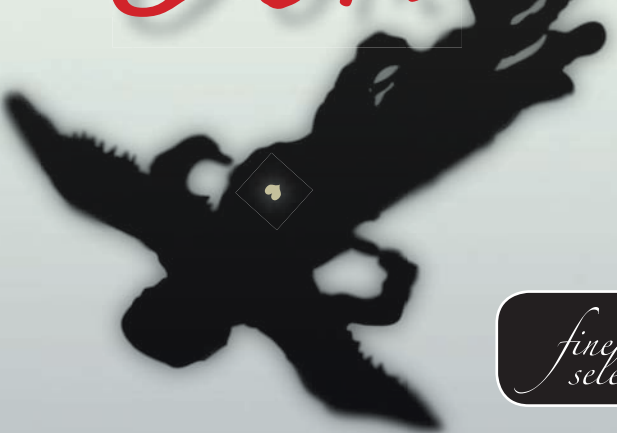

Tom, kicsi Tom

*finep
selection*

BARBARA CONSTANTINE

BARBARA CONSTANTINE

Tom, kicsi Tom

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2012

Raphaëlnek, aki utoljára érkezett.

*Emellett hálás köszönet mindenkinek:
a nagy morgósoknak, a boldog depressziósoknak,
az öreg éretleneknek, a kis léhűtőknek
(ezekben többen is magukra ismerhetnek),
a (nem névtelen) alkoholistáknak,
a nagyon titkos ügynököknek.*

1.

Jobb ma egy rigó, mint...

MÉG MINDIG HARAPÓS KEDVÉBEN VAN. Már legalább három napja tart. A kislány arra gondol, talán megjött neki a Mikulás. Ezen mosolyognia kell. Megjött neki a Mikulás... Mindenesetre, ha megvan neki, tudja, hogy csínján kell vele bánni. Feleselés nélkül ajánlatos mindenben engedelmeskedni. Most is pontosan ezt teszi. Ahogy kérte. Meg se moccan, levegőt is alig vesz. Csakhogy már jó ideje így van, és azt nem látta előre, hogy lesz egy jó hegyes kis kavics, amire majd véletlenül ráfekszik. És az a nyavalyás egyre jobban böki az oldalát. Szívesen odanyúlna a szabad kezével, hogy kivegye. De a másik kezével tartott madzag a legkisebb mozdulatra is megremeg. Azt pedig nem szabad, azzal mindent elszúrna. Ezért, hogy a fájdalmat enyhítse, szép óvatosan megpróbálja áthelyezni a testsúlyát, és...

Zutty! Egy füles. Gyorsan eljár a keze Jossnak. Halkan rámondul:

- Nem megmondtam, hogy ne mocorogj!
- De nyom egy kavics...
- Tojom le. Nem mocorogsz és kész.

Nem mocorog. És befogja. Csak a szempillája verdes egyre gyorsabban, hogy sírva ne fakadjon. A hegyes kis kavics a bordái közé fúródik. Egyre jobban fáj. Megpróbál másra gondolni. Az arca is ég. Tiszta vörös lehet. Lángol. A mindenségit, Joss nem túl kíméletes. Elszorul a torka. Megpróbál másra koncentrálni... Az orra előtt masírozó hangyákra. Többen összefogva cipelnek valami hatalmas izét, legalább hússzor nagyobb náluk. Lehet, hogy nyúlbugyó.

Joss nem néz a kisleányra. Kicsit haragszik magára. Arra gondol, talán nem kellett volna. De mégiscsak idegesítő ezzel az állandó feszkelődéssel. Megmondta neki előre, hogy jó darabig eltart, de sose figyel rá... Hú, itt van egy! Uff. Már ő is kezdte kicsit túl hosszúnak találni a várakozást. Ez szép példány, jó kövér. Közelebb jön. A magokat követi, amiket kiszórt neki. Joss erősen belecsíp Tom karjába. Belevájja a körmét. A kisleány megmerevedik. Merőn nézi a rigót, ami aprókat ugrándozva jön egyre közelebb. Megáll. Elindul visszafelé. Ajjaj! Valamit kiszúrt... De nem, mégsem. Visszajön. Három ugrás előre. Jobbra néz. Balra néz. Még három ugrás. Csipeget.

– Most! – kiáltja Joss.

Tom megrántja a madzagot. A csapda lezuhan, foglyul ejti a madarat.

Joss talpra szökken.

– Megvan a negyedik!

Egy puszit nyom Tom égő arcára, és nevetve megcsiklandozza az álla alatt.

– Na, ugyan, ne duzzogj már, kicsi Tomom!

A kisleány jobban szereti, ha Joss jókedvű, így hát elmosolyodik. Joss kiveszi a csapdából a rigót, gyengéden megsimogatja. Az ajkát finoman hozzáérinti tollas kis fejéhez. Aztán egy hirtelen mozdulattal kitekeri a nyakát.

– Jó kis lakomát csapunk.

Tom elfordult, hogy ne lássa.

– Mondtam már, hogy nem szenvednek! Nincs rá idejük. Hogy te milyen mimóza vagy!

Jobb ma egy rigó...

Megkopasztják őket. Kettő-kettő jut mindenkinek. És ki is belezik. Joss azt mondja, vannak emberek, akik kibevezés nélkül eszik meg a madarakat. A lábukra madzagot kötnek és fellógatják, aztán jó sokáig hagyják lógni, hogy porhanyóssá váljanak. Amikor megérnek, lepottyannak, és akkor befalják őket. Sütés, minden nélkül. Látva, hogy Tom milyen képet vág, elkacagja magát. De a kisiú nem hisz neki. Mert az képtelenség, hogy valaki rohadt madarakat egyen, ráadásul belestül, meg ami abban van.

– De, de, hidd el, hogy így van!

– Aha, na persze.

A kisiú végez a második rigó kibevezésével. Hányinger fogja el, kirohan. Joss csúfolódik rajta.

– Ne túl közel dobd ki nekem a taccsot! Bejön a bűz a házba!

Tom vállat von. Jókat mond ez a Joss. Háznak nevezni ezt a lepukkant lakókocsit...

Joss bentről még utánakiabál:

– Nincs itthon több krumpli! Hozol?

A kisiú a biciklijére pattan, tekerni kezd, s csak utána szól vissza.

– Oké, anyci, megyek.

Joss a küszöbön áll, és csípőre tett kézzel, homlokát ráncolva dohog. De Tom már messze jár.

– Mondtam már, hogy ne nevezz így, Tom! Csak kerülj a kezem közé, majd meglátod, mit...

2.

A szomszédék kertje

TOMNAK NEM IS KELL HALLANIA, MIT MOND. Úgyis tudja. Joss utálja, ha anyának hívja. Ennyi. Mindig ugyanazt morogja: *Mondtam már, hogy ne nevezs így, Tom!* És az arcára az van írva: *Csak kerülj a kezem közé, majd meglátod, mit kapsz.* De Tom jót kuncog azon, hogy ezzel feldühíti.

A biciklit lefekteti a magas fűbe. Végigmegy az úton, egészen az alacsony sövényig. Lassít, fülel. Remek. Sehol egy teremtet lélek. Lehajol a réshez. Könnyedén átcsusszan rajta. A múltkor Joss is megpróbálta, de fennakadt. Legalább negyedóraig ott maradt beszorulva, annyira nevettek. A melle nem fért át. Mindig azt mondja, hogy az ő melltartóméretét könnyű megjegyezni: *100 D – százás dudák!* Azt is szokta mondani, ha valakinek ekkora van, az már fogyatékoság. De nem mindig. Néhanapján előnyökkel is jár. És nem túlzottan zavarja, hogy ezt ki is használja.

A veteményesben Tom a sövény árnyékában oson. Jól ismeri már a helyet. Messziről kinéz magának valamit, aztán nekilódul. Beszalad a sorok közé. Leguggol egy tő mellé. Nagyon óvatosan kihúzza. A gyökerek közé kotor, kivesz négy krumplit. Azután gondosan visszaülteti a növényt. A lábával lenyomkodja körülötte a földet, és már megy is. Lehajol a sövényhez. De ahogy kibújna, megdermed. A tulaj. Illetve... nem kell túlozni, csak a macskája. De tényleg nagyon hasonlítanak egymásra. Döbbenetesen. Mind a kettőnek merre a háta, és mintha mindig ráncolnák a szemöldöküket. A macska egyelőre csak ül és gonoszul bámul rá. Tom lesüti a szemét. Kényelmetlen érzést kelt benne ez a macska. Mintegy bocsánatkérésképpen előveszi a zsebéből a négy szem krumplit, mintha csak azt mondaná: *Csak ennyit vettem el...* A macska feláll, lassan elindul felé. Három lábon jár. Az egyik hiányzik neki. Ettől olyan furcsa a mozgása. Szemét merőn Tomra szögezve közeledik, aztán... hopp, egy ugrással a sövény alatt terem, és eltűnik.

Tom felsóhajt. Melege lett.

3.

Tévéműsor

VACSORA UTÁN TOM VISSZAMEGY A SZOMSZÉDOKHOZ. Megbújik az ablakuk alatt. Szereti hallgatni őket. Kicsit furcsa népek. Magázzák egymást. És mindig nagyon udvariasan beszélnek, még akkor is, ha mérgesek. Ráadásul a férfinak elég mókás angol akcentusa van.

Most éppen a tévéműsorról beszélgetnek.

– Mit szeretne nézni ma este, Odette? Egy film?

Tom lehunyja a szemét, és erősen koncentráل. *Ó, igen, ez jó ötlet...*

– Ó, igen, ez jó ötlet.

– Várjon csak, megnézek a műsor. A másik csatornában adnak egy dokumentumfilm. Nézzük csak a leírás: a városok környékében...

Tom sóhajt egyet. *Ó, ne, ez nem érdekel...*

– Ó, ne, ez egyáltalán nem érdekel, Archibald. Inkább a filmet. Hacsak ön nem a dokumentumműsort szeretné inkább nézni.

Tom elmosolyodik. *Kívánsága számomra parancs...*

– Kívánsága számomra parancs, tudja jól.

Tom ujjong. Elképesztő ez a telepátia. Mielőtt elmenne, tesz még egy utolsó kísérletet. *Hozhatok egy koktélt, my darling...?*

– Hozhatok egy whisky...

Tom elfintorodik.

– ...vagy inkább óhajt egy koktélt, *my darling?*

Na, azért.

Gyorsan hazamegy, hogy szóljon a programról Jossnak.

Joss épp fekete vonalat húz ecsettel a szemhéjára.

– A francba! Már megint elrontottam.

Tom nem szereti, amikor Joss kifesti magát. Az azt jelenti, hogy...

– Ma este kedvem támadt elmenni itthonról, kicsi Tomom.

Tom morcos képet vág.

– Innék egy jó hideg sört. Te is el akarsz jönni?

Tomnak semmi kedve, de azért azt mondja:

– Rendben.

Joss a robogóval megy. Tom mögötte gurul a biciklijén, és Joss pulcsijába kapaszkodik.

Joss egyre jobban begyorsít.

Tom nehezen tudja fél kézzel tartani a kormányt. Végül elengedi a pulcsit.

– Te tiszta dinka vagy! Akár be is törhetted volna a képed!

Joss vadul rálép a gázra, és keresztülordít a motor zaján, anélkül hogy hátrafordulna:

– Előremegyek! Majd adok én neked, figyelmeztetés nélkül elengedni!

Tom tiszta erőből teker. Ronda dolog, hogy itt hagyta egyedül. A biciklijén nincs lámpa, és már majdnem besötétedett.

Ráadásul a kávézó messze van még.

Megérkezik, leállítja a biciklijét a robogó mellé, lassan elsétál a kirakat előtt. Nagyon szomjas, de nem mer bemenni. Látja, hogy Joss fiúkkal beszélget odabenn és sört iszik. Hangosan vihognak, ő meg a barátnője, Lola. Még kinn is hallani lehet. Tom leül egy padra. A csillagokat nézi, és a házak fényeit, ahogy apránként kihunynak. Az itteni emberek korán lefeksznek. A tulaj kijön, lehúzza a vasrolót.

És Tom elalszik.

– Te meg mit csinálsz itt?

Tom felriad. Joss úgy rázza, mint Krisztus a vargát.

– Miért nem mentél haza lefeküdni? Nem láttad, hány óra van? Hogy lehet valaki ennyire ostoba?!

4.

Ön is észrevette?

A SZOMSZÉDOKNÁL...

Odette kihajol a konyhaablakon. Látja, hogy Archibald négykézláb áll a krumplibokrok között. Hogy le ne törje őket, az egyik lábát a magasba emeli, mint amikor a kutya egy fát készül lepisilni. Odette ezt mulatságosnak találja. Kuncogva kiált oda neki:

– Csontra bukkant, Archi?

A férfi morogva felegyenesedik. Ő nem találja ezt nevetségesnek. Még csak el sem mosolyodik. Amúgy sem értette, mit mondott az asszony. Meg aztán, nem is valami ruganyos már. Mostanában sokat fáj a háta.

– Valami furcsa állat látogat a mi kertünk. Egy két lábon járkáló állat, ami 35-ös cipő visel. Hihetetlen, mennyire szereti a mi zöldségeink és gyümölcseink, észrevette?

Odette elfordítja a szemét.

– Épp csak pár krumpli...

Elhallgat. Archibald megenyhül.

– Ah. Szóval ön is észrevette.

Kihívja az asszonyt, hogy kerüljenek egyet a kertben. Háromlábú macskájuk mögöttük üget. Megállnak a krumplibokor előtt, amit Tom kihúzott, majd gondosan visszaültetett. Huncut mosoly jelenik meg az arcukon. Kivéve persze a macskáén. A krumpli viszont már kókadozik. Nem értékelte a molesztálást. Archibald megöntözi.

– Sose lehet tudni. Lehet, hogy megmarad?

– Igen, elképzelhető. Majd megnézem a könyvben.

A sárgarépaágysók felé is elsétálnak. Archibald egy ott hagyott répát mutat Odette-nek: szembetűnően az út kellős közepére van helyezve. Félig elrágcsálta valaki.

– Ez már tegnap este is itt volt. A híres nyuszi-féle csel, nemde? Elnevetik magukat.

– Micsoda szerencse, Archi! Egészen közélről tanulmányozhatjuk a helyi faunát. Egy csomó érdekes dolgot tanulhatunk a vadállatok életéről és szokásairól. Annyira izgalmas!

Később Archibald kihozza a fényképezőgépét, lefotózza a meg-rágcsált répát, és a visszaültetett krumplibokrot. Bekerülnek majd az albumba: *Első évünk vidéken és más kalandok – by Archibald and Odette.*

Odette pedig fellapozza a kertészeti könyvet, de semmit nem talál arra vonatkozóan, hogy újra megfogja-e a földből kiráncigált és visszaültetett krumplitő.

Úgy tűnik, erre nem gondolt senki.

5.

Viszontlátás

MOZDULATLANUL ÁCSOROG A KAPUTÓL PÁR MÉTERRE.
Ja, ez normális. Egy várakozó pasas.

Kicsivel korábban megpróbált felvenni valami pózt. Legelőször a laza csávó beállással kísérletezett. Zsebre vágott kéz, kissé felhúzott váll, oldalra billentett fej. Hm, nem is rossz.

Aztán a bosszússal: keresztbe font karok, felszegett áll, összehúzott szem... Pff. Alapjában véve miért is lenne bosszús, kérdezte nemsokára magától. És mivel nem talált rá megfelelő indokot, ezt is ejtette.

Utána a szégyenkező változat következett volna: de milyen is az, aki szégyenkezik? Ezen nem is törte sokáig a fejét, mert igazából amúgy sem volt kedve hozzá.

Úgy döntött hát, hogy csak szimplán odaáll az út szélére, minden különösebb arckifejezés nélkül. Egyszerűen csak ő, mozdulatlanul és természetesen.

Ami nem éppen könnyű, talpig fekete ancúgban, fekete nyakendőben, fehér ingben...

Vár. Már több mint fél órája.

Egy közeledő robogó hangja. A gerincén jeges borzongás fut végig. A pánik határán eszébe villan, nem lett volna-e mégis jobb valami pózt választani. Most biztosan úgy fest itt, mint egy... Arra már nincs ideje, hogy rájöjjön, mihez hasonlít, a domb tetején felbukkan a motor. Igen. Ez ő. Újabb jeges borzongás a hátán. Már messziről látja, hogy a lány kiszúrta, hogy ő itt szobrozik a kapuja előtt. És arra gondol, biztosan azon töpreng: ki a nyavalya lehet ez a gyászhuszár, aki a kapum előtt silbakol? Érzi, hogy a lány legszívesebben visszafordulna. És attól tart, tényleg meg is teszi. De nem, jön tovább. És ekkor... Ó, basszus, felismerte.

A lány leszáll a motorról, lassan leveszi a fejéről a sisakot, nézi, de nem lép közelebb. Ő még mindig ugyanolyan mozdulatlanul áll. Erre nem számított, hogy ennyire le lesz majd bénulva. Érzi, hogy a lány gyanakszik, de a többi érzésében nem biztos. A lány kihasználja ezt a holtidőt, és felülkerekedik a riadalmon, ami az előbb rátört. Úrrá lesz a nagy hullámon, megkeményíti a szívét. Mindezt két és fél másodperc alatt, ami azonban óráknak tűnik. Ahogy az már lenni szokott.

– Te vagy az?

– Hát... én.

– Hogy csináltad?

– Mit hogy csináltam?

– Hogy találtál rám?

– Hát, tulajdonképpen kicsit véletlenül...

– Aha, vagy úgy. Először is: miért vagy talpig feketében?

– Melóból jövök...

– Ilyen gyászhuszár-cucban?

- Hát, ja... valami olyasmi vagyok jelenleg.
- Hm, értem. És szórakoztató ez a melő?
- Elmegy.

Az a benyomása, hogy a lány hülyeségeket kérdez. De egyelőre nem törődik ezzel. Olyan régóta próbálja már elképzelni ezt a viszontlátást. És most, bingo! Elérkezett. Épp most éli át. Ez most nem az a pillanat, hogy húzgálja a száját vagy felkapja a vizet. Az a lényeg, hogy itt állnak egymással szemben, és nézik egymást. És hogy egymásra ismertek! Mert ebben sem lehetett biztos előre. Tizenkét év után, ami úgy telt el, hogy nem volt egy levél, egy telefon, egy fotó. Akkoriban a lány alig múlt tizenhárom. Most meg huszonöt. Természetes, hogy változott. Első ránézésre kicsit magasabb lett, és csipőben teltebb. A haja sem teljesen ugyanolyan színű. A frizurája is más. Igazi nő lett belőle, na. Egyetlen dolog nem változott. Erre a fejét merné tenni. A mellei. Azok már tizenhárom évesen is ugyanilyenek voltak. Észbontóak a cickói. Gyönyörűek. Ó, milyen gyönyörűek... A francba, ez az, már le sem tudja venni róluk a szemét, a szentségit...

A lány erre azonnal feldühödik. Már az első benyomása az volt, hogy a fiú nem sokat változott... de most aztán teljesen biztos benne. Pedig éveken át ő is azon morfondírozott, milyen lenne, ha egy napon újra találkozónának. De soha nem tudta elképzelni, hogy jól is alakulhatna. Voltaképpen kicsit tartott is tőle. Merthogy Samy nem éppen a legjobb dolog volt, ami az életében megesett vele. Mindenesetre most már megtörtént. Itt áll előtte és... és semmi. Önvizsgálatot tart, de tiszta sor. Teljesen hidegen hagyja. És ettől megkönnyebbül. Ekkor szép nyugodtan hátat fordít a fiúnak, és kitámasztja a robogót.

- Szóval?
 - Szóval mi?
 - Hát... mit akarsz? Miért jöttél?
 - Látni akartalak, ez minden, Joss.
 - Jó, most már láttál. Elégedett vagy? Akkor szevasz!
- Azzal megfordul és otthagyja.

Ez még inkább lebénítja Samyt. Erre a forgatókönyvre egyáltalán nem volt felkészülve. Az utóbbi időkben inkább olyasmit vizionált, hogy egymásra néznek, elérzékenyülnek, a háttérből a „When a man loves a woman” zenéje hallatszik, egyre erősödik, és végül csókolózás, cicitaperolás, elnyúlás az ágyon vagy más vízszintes felületen. De ennek a mostaninak semmi köze egyetlen elképzelt verzióhoz sem, és ebbe nemigen tud beletörődni. Nézi, ahogy a lány távolodik.

- Joss, várj! Beszélgethetnénk egy kicsit...

Joss futásnak ered, beugrik a lakókocsiba, és villámgyorsan becsukja maga mögött az ajtót. Erre ő is nekilódul, vállával belöki az ajtót, ráveti magát, a földre dönti. Joss kapálózik, megpróbálja megkarmolni az arcát. Samy a hajánál fogva megragadja, és vonszolni kezdi a földön. Joss kiáltani akar, de egy hang sem jön ki a torkán. Prüszköl, mint egy macska. Samy lekever neki egy pofont. Joss megretten. Samy szagatni kezdi róla a ruhát.

A háta mögött nyílik az ajtó, de ő nem hallja. Már semmit sem hall. Elborult az agya.

- Uram, engedje el!

Tom maga is meglepődik azon, milyen erőtlen a hangja. Persze nem történik semmi. A férfi folytatja, amibe belekezdett.

Csak akkor áll le, amikor egy puskacső szegeződik a tarkójához.

- Elengedem... Oké, elengedem...

Samy végtelenül lassan felegyenesedik, kezét a levegőbe emeli, és megfordul, hogy beszéljen azzal, aki a puskát tartja.

– Te meg mit csinálsz ezzel?

– Menjen innen, uram!

– Rendben, öcskös, megyek. Csak előbb ereszd le ezt a flintát, jó?

– Ha nem megy el, keresztüllövöm.

– Tom! Mi a fene ez a puska? Ide hallgass! El fog menni. Hagyd elmenni, Tom. Minden rendben, ne aggódj...

– De bántott téged.

– Nem, dehogy! Ide nézz! Szinte kutya bajom. Látod, minden rendben. Most pedig szépen elmegy. Látod, már megy is.

– Igen, már megyek is...

– Gyorsabban, legyen szíves.

– Oké, oké, már itt sem vagyok.

Samy lehátrál a lépcsőn, a kezét még mindig a levegőben tartja.

– Joss, ki ez a kölyök?

– A kisöcsém.

– Nem is tudtam, hogy...

– Egy csomó mást sem tudsz, te szerencsétlen barom.

A fiú távolodóban visszaszól:

– Hülye ribanc!

– Soha többé ne gyere vissza, Samy! Hallod? Soha többé!

Samy megy lefelé az úton, fél kézzel tartva a nadrágját. A sliccgombja leszakadt, a cipzár elromlott. Pont egy olyan napon, amikor nem vett fel övet. Kóvályog a feje, és megállás nélkül motyog magában. *Mi a szart csináltam, teljesen meg vagyok örülve... a francba... igen, megörültem... de a szentségit, mi a szart csináltam...*

Joss, még mindig kifulladásra a hosszú, ideges nevetéstől, ami elkapta őket, megkérdezi Tomtól, honnan vette a puskát. A kisfiú azt feleli, egy elhagyatott pajtában találta. Joss összeráncolja a szemöldökét. Tom azonban nem hagy neki időt, hogy megharagudjon, rögtön nekiszegezi a kérdést, ki volt ez a férfi, aki megütötte és elszakította a ruháját. Joss gyorsan rávágja: senki. Ekkor Tom megmutatja neki, hogy a puska nincs is megtöltve. Joss azt mondja, azért csak vigye vissza szépen oda, ahonnét hozta. Tom azt feleli, rendben. És a do-log ennyiben marad.

Egyelőre.

Ezen az éjszakán Joss belázasodott. Tom aggódva vizet hozott neki, és nedves ruhával törölgette a homlokát. Josst jó ideig rázta a hideg, csak úgy vacogott a foga. Végül elaludt az ő kislát karjaiban. Az ő kicsi Tomja karjaiban.

6.

Madeleine

JOSS ÍRT EGY BESZERZÉSI LISTÁT.

2 petrezsejem (pontos j-vel)

2 póré hagyma (külön)

4 tojás (furcsamód hibátlanul)

1 tyúk (túl könnyű)

Tom szeme kikerekedik.

– Egy tyúk?

Joss felvihog.

– Ugyan, csak hülyéskedtem. Bár, ha volna itt két-három tyúkunk, az nem is lenne olyan rossz.

Tom nagyjából egyetért ezzel, de az „itt” kicsit olyan, mintha azt mondaná, „addig, amíg”, szóval mit csinálnának a tyúkokkal, amikor egyszer elköltöznek? Példának okáért egy lakásba, ami nem lenne éppen rossz. A tyúkok mindenhova odaszarnak, bűdösek és állandóan kotkodácsolnak. Jossnak néha furá ötletei vannak.

– Ma este későn jövök haza, kicsi Tomom. Melegítsd meg magadnak a déli maradékot.

– Oké.

Késő délután van, Tom elindul a beszerző körútjára.

Új kerteket keres.

Jó negyedórát teker. Úgy tűnik, ezen a környéken nemigen laknak. Csalódott. Távolabb egy nagyon öreg ház látszik, az ablakai sötétek. A biciklit lefekteti az árokba, gyalog megy tovább. Lekuporodik egy bokor mögé és hallgatózik. Semmi mozgás. Ha van is kert, alighanem hátul lehet. Óvatosan közelebb lopakodik. Még mindig semmi. Vár még egy kicsit, majd határozottan elindul előre, nem takarja semmi. Egy nyögés. Tom meglepődik, odaszalad egy vastag fához, és elrejtőzik mögötte. Újabb nyögés, majd sírdogálás...

– Jaj, jaj... jaj nekem... jaj ne...!

Tom el akar iszkolni. De a siráncokzás újra elkezdődik.

– Segítség...

A hang erőtlen. Egy asszony hangja. Egy nagyon öreg asszonyé. Reszketeg. Tom kikukucskál. Csak egy halom ruhát lát lenni a földön, a káposzták között. A nyögédcselés azonban folytatódik. Semmi kétség, a ruhakupac felől jön.

– Jaj, de fáj... jaj, jaj...!

Tom arra gondol, nem hagyhatja itt magára, a kertje kellős közepén sírdogálva, a szerencsétlen öregasszonyt. Másrészt viszont, ha segít neki felállni, akkor bizonyára meg fogja tőle kérdezni, mit keres ilyenkor nála. És erre nem tudna mit felelni. És talán a néni mérges lenne rá. Lehet, hogy még idecsődítené a rendőröket vagy a szomszédokat. Pedig Joss világosan megmondta. Ha elkapják, vége a játéknak. Ő semmit nem tehet, hogy visszaszerezze. Egyenesen

küldik a nevelőotthonba. És kicsi Tomom, elhiheted nekem, hogy még meghalni is jobb, mint odakerülni! Amikor Joss így beszél, Tom tudja, hogy nem hazudik.

Jól az eszébe véste. Bármit, csak a nevelőotthont ne.

Felegyenesedik, és elindul kifelé. Csakhogy az öregasszony tovább jajgat a földön, egyes-egyedül a veteményeskertjében. Tom a tenyerére tapasztja a fülét, hogy ne hallja, és futásnak ered.

Húsz méterrel odébb megáll. Meggondolta magát.

Óvatosan visszamegy.

– Néni kérem!

Az öregasszony tovább nyöszörög.

– Néni kérem! Hall engem?

Úgy tűnik, nem hallja. Tom fejében az is megfordul, hogy esetleg süket. Vagy csak túl halkán szólt hozzá?

– **Néni kérem! Segíthetek?**

Az öregasszony összerezzen, kimereszti a szemét. Aztán hirtelen elkapja a karját, úgy kapaszkodik bele, akár egy fúria. A kisfiú megpróbálja kiszabadítani magát. Az öregasszony zihál. Tom nagyon meg van rémülve. Az asszony kiguvadó szemeivel valóban boszorkányra hasonlít.

– Segíts rajtam, segíts rajtam! Ó, köszönöm kicsikém. Köszönöm! Meg vagyok mentve!

És továbbra is erősen markolja a karját. Tomnak nem sikerül leráznia magáról.

– Hajjaj... már tegnap este óta itt vagyok. Azt hittem, itt fogok meghalni. De erre jössz te, kicsi barátom...

A néni hangja egy pillanatra elcsuklott, és a kisfiú azt hiszi, azt mondta: *Kicsi Tom*. Azon nyomban kiveri a hideg veríték. Honnan tudja ez a nevét? Biztosan boszor...

– Szomjas vagyok. Segíts!

– Hozok vizet, néni kérem. De legyen szíves elengedni, különben nem tudok elmenni érte.

Az öregasszony tétovázik.

– De ugye visszajössz?

– Igen... igen, visszajövök.

– Biztos?

– Hát persze, biztos.

Az öregasszony elengedi. A kisfiú hátraugrik. A néni esdeklőn néz rá.

Tom elrohan. Arra gondol, hoz neki egy pohár vizet. De aztán tényleg elmegy.

Belép a házba. Erős macskapisiszag üti meg az orrát. Körülnéz. A kialudt kályha mellett egy öreg kutya alszik összegömbölyödve. Tom közelebb somfordál. Akkor látja, hogy a kutya lábai között egy koszlott bundájú macska is kucorog. A két öreg jószág egymást melegengeti. Elmegy mellettük, elvesz egy poharat az asztalról, megtölti a csapnál, újra elmegy mellettük. Meg se moccannak. Tom lehajol. Látja, hogy élnek, hiszen lélegeznek. De valószínűleg mindkettő süket lehet.

És vacognak a hidegtől.

Tom fát tesz a kályhába, és meggyújtja a tüzet. Aztán visszamegy a kertbe a pohár vízzel. Most már szinte teljesen besötétedett. Nehezen igazodik el az ágyások között.

– Merre van, néni?

– Itt vagyok, kicsim. Erre.

Tom megitatja. Az öregasszony mostanra valamelyest megnyugodott. Horgas ujjáival már nem próbál belecsimpaszkodni, nem meregeti úgy a szemét. Tom sem fél már tőle.

Az öregasszony elnézi egy kis ideig.

– Jóraivaló legényke vagy.

Tom elfordítja a tekintetét, kissé zavarban van.

– Idehallgasson, nem hiszem, hogy egyedül be tudom vinni a házba. Szólnom kell valakinek.

– Tán a talicskával...?

Tom felsóhajt.

– Jó, rendben. Megpróbálom.

A néni egészen aprócska, szinte semmi súlya nincs, Tom mégis sokat bajlódik vele. Merthogy rettenetesen büdös. Semmi kedve hozzáérni. Főleg hátul csupa lucsok a szoknyája. Tegnap óta nem tudott felkelni, hogy elmenjen vécére, természetes, hogy becsinált, gondolja magában. De attól még... Attól még undorító. Ha Joss itt lenne, ő tudná, mit tegyen. A munkája során megesik, hogy le kell mosdatnia az embereket. Nevetve szokott is mesélni neki az öregekről, akikhez kiküldik. A történetei néha elég szörnyűek. Joss mégis gyakran nevetgél rajtuk gonoszul.

Tom talált egy ponyvát, azt ráteríti a nénire. Sikerül ráemlennie a talicskára, és egy lendülettel betolja az udvarba. Leül a tornác lépcsőjére. Kifújja magát.

A házból kiszűrődő fénynél rádöbben, hogy a néni még annál is öregebb, mint gondolta. Százévesnek látszik. Még az a gondolat is átsuhan az agyán, hogy akár most is meghalhatna, itt az orra előtt. Végelgyengülésben. Vagy esetleg az éhségtől... Annyira sovány. Tom beszalad a házba, az asztalon ott hányódik egy régi kenyérvég, kiviszi, odanyújtja neki. Az öregasszony mohón a szájához emeli, de a kenyér olyan kemény, hogy nem tud beleharapni.

– Vízbe kéne áztatni, hogy megpuhuljon. Nem is tudom, hova tettem a fogaimat.

Ez utóbbit kuncogva mondta. Tom csodálkozva néz rá.

– A műfogsoromat... Biztosan elhagytam valahol a kertben.

– Aha. Azt szeretné, hogy...

– Most jó lesz így is, menj csak.

Tom hozza neki a kenyérpapit. Csak úgy nyeli befelé. Teli szájjal egyszer csak felkapja a fejét.

– És a jószágaim? Láttad őket?

– A kutyát meg a macskát? A kályha mellett alszanak. Idehallgasson, néni, megpróbálom betolni a talicskát a házba, rendben? Ott melegebb van, mint itt kinn.

Elmegy, hogy keressen egy deszkát rámpának.

Az öregasszony magában motyog.

– Azt hiszed, kijöttek megnézni, mi van velem? Dehogy! Ki se dugták az orrukat. Lefogadom, észre sem vették, hogy nem vagyok itt. A nyavalyás dögök! Ha meghalnék, azt se vennék észre. De azért biztosan ők is éhesek. Annyira öregek, hogy már fel sem tűnik nekik semmi. És ez olyan szomorú...

Tom visszajön, lerakja a deszkát, lendületet vesz, és sikerül betolni a nénit a konyhába.

Aztán a talicskát a kályha mellé állítja.

– Hogy is hívnak, kicsim?

– Tom.

– Aha. Fordítanál egyet a talicskán, kicsi barátom?

A néni megszimogatja a kutyáját és a macskáját. Az állatok alig reagálnak. Az öregasszony erre megint csendesesen sírdogálni kezd.

– Fáj valahol?

– Nem. De a lábaimat egyáltalán nem tudom mozgatni.

Hangosan kifújja az orrát a szoknyájába.

– Meg aztán... zavar, hogy a szoknyám hátul csupa mocsok.

– Akarja, hogy szóljak valakinek?

– Kit hívnál ide ilyenkor?

– Nem tudom...

– Na látod...

Egy darabig hallgatnak.

– Talán elmehetnék az anyukámért. Ő tudná, mit kell csinálni.

A munkája során néha beteg emberekkel is foglalkozik.

– Mi a munkája?

– Szociális gondozó.

– És hogy hívják?

– Jossnak.

– Joss? Fura egy neve van... De várj csak! Nem ő volt nálam tavaly takarítani?

– Nem tudom.

– Mert ha ő az, akire gondolk, akkor azt hiszem, összevesztünk.

– Hm.

– Az összes poharamat összetörte.

– Akkor ő lesz az.

– Minden másban tűrhető volt, de a mosogatás, az nem volt az erőssége.

– Tudom. Nekünk otthon műanyag poharaink és tányérjaink vannak.

– Amúgy rendes lány.

Tom elmosolyodik.

– Igen, az, néni kérem.

Az öregasszony a szája elé teszi a kezét, hogy fogatlan mosolyával ne riassza el a kisfiút.

– Szólíts csak Madeleine-nek. Magunk között fölösleges udvariaskodni.

A kisfiú felrakott a kályhára egy nagy fazék vizet. Amint megmelegedett, az egészet beleöntötte egy mosóteknőbe. Utána a talicska köré, amin Madeleine ült, egy lepedőt akasztott. Mögüle segített neki levetkőzni. Ami elég sokáig tartott, ugyanis nem volt éppen egyszerű úgy kigombolni a ruháját, hogy nem látja, mit csinál. Amikor elkészült, arra kérte az öregasszonyt, kapaszkodjon a nyakába, és így sikerült átemelnie és beültetni a meleg vízzel teli teknőbe. Madeleine felsikkantott. Részben az ijedtségtől, részben örömeiben. Au, ez forró! Ó, de jó! Aztán azt akarta, hogy Tom keresse meg a narancsvirágvizes üvegét a kamrában. Hogy beillatosítsa vele a fürdővizet.

Most pedig teli tüdőből énekel. Rekedtes, mekegő hangján.

Tom leül kinn a tornác lépcsőjére. Viccesnek találja, ahogy az idős asszony énekel.

Akár egy repedt fazék.

7.

Spiccesen

ATULAJ LEHÚZZA A KÁVÉZÓ VASREDŐNYÉT. Mindannyian az utcán találják magukat. Alaposan becsiccsentve. Nem tudják, hol fejezzék be az estét. Paulo, aki részegebb a többieknél, úgy dönt, mindenkit meghív magához. A fiúk lelkesen fogadják. A lányok viszont tétováznak. Későre jár. Paulo messze lakik. És a magas sarkú cipőjükben már így is lépten-nyomon kibicsaklik a bokájuk...

– ...hát ha még kilométereket kell gyalogolni...

A fiúk erősködnek.

– Ugyan már, gyertek!

Joss és Lola imbolyogva elindul. Hátra sem fordulva visszakiabálnak, hogy ne merjen senki utánuk jönni. Merthogy pisilni mennek ide, a közbe. Amint kikerülnek a fiúk látóteréből, leveszik a cipőjüket, és visítva rohanni kezdenek.

Lolához érve elnyúlnak a földön.

– Szegények, azért biztosan csalódottak.

– Le vannak ejtve. Egyetlen helyes sem volt köztük.

– Igazad van. Rémronda volt mind.

Kirobban belőlük a nevetés. A hasukat fogják. De túlságosan fáradtak. Megpróbálnak levegőhöz jutni.

– Az viszont igaz, ha sokat iszom, kicsit elvesztem a fejem. Képes vagyok bárkivel elmenni és bármit csinálni vele.

– Ez bizony igaz, Lola.

Ismét pukkadoznak a nevetéstől.

– Hé, azért te se szólhatsz semmit. Te ugyanilyen vagy... De tudod, ha jobban belegondolok, tulajdonképpen azokban a pillanatokban semmit nem jelent, hogy fogdosnak, meg a többi. Az égvilágon semmit nem érzek. Te is így vagy vele?

– Aha. Az alkohol érzéstelenít, ez köztudott.

– Hát igen, igazad van.

Joss lehunyja a szemét.

– Végül is, talán épp ez a szerelem csálhatatlan jele. Hogy színjózanul is képes vagy elengedni magad...

– Mit mondasz?

– Semmit...

– Várj csak, nem értettem. Mit mondtál?

– Már nem emlékszem, esküszöm.

Újra ostobán vihogni kezdenek. De mivel már teljesen kivannak, csak néhány csuklásra telik az erejükből.

– Jut eszembe. Találkoztál azzal a pasival, aki a múltkor keresett?

– Miféle pasival?

– Egy helyes sráccal. Fekete öltönyben, fehér ingben. Iszonyú elegáns. Bejött a fodrászatba, és megkérdezte, nem ismerlek-e véletlenül.

– Te meg azt felelted neki, hogy dehogynem, és még azt is az orrára kötötted, hol lakom...

– Aha, igen. Miért, baj?

– Á, dehogy!

Joss, aki már kijózanodott, felpattan.

– Legközelebb, Lola, légy szíves, ne add meg a címemet az első jöttmentnek. Még akkor se, ha helyes pasi.

– De hát azt mondta, hogy ismer téged!

– Az még nem ok rá.

– Jó, jó, de...

Joss önt magának egy csésze kávé. Az arcára egy kis vizet lötyköl, visszaveszi a cipőjét. Mielőtt kimenne a lakásból, egy takarót dob Lolára, aki elaludt a konyhakövön.

– Szia, Lola! Nagyon szeretlek, de néha irtó nagy baromságokat tudsz csinálni.

8.

A fekete doboz

TOM KORÁN FELKELT. Megcsinálta a hétvégére kapott összes leckét, hogy túlessen rajta. Tudja, hogy Joss morogni fog, amikor majd felébred. Mert ő is akkor szereti megírni a házijait, amikor Tom. Annyi baj legyen. Túl sok most a dolga. Összepakolta a holmiját, megreggelizett, és mielőtt elindult volna, még kávé is főzött Jossnak. Csak hogy kiengesztelje. Aztán a biciklijére pattant, és elszáguldott.

Azért egy kis lelkifurdalás mégis motoszkál benne.

Tisztában van vele, hogy Jossnak borzasztó nehéz egyedül megcsinálnia a házi feladatokat. Hogy nehezen tud koncentrálni. Azt mondja, ez a kora miatt van. Valójában azonban túl sok mindent kell bepótolnia. És ez elkedvetleníti. Ami természetes. Ha Tommal tanul, úgy érzi, könnyebben megy. Azt mondja, jól magyaráz. De legfőképpen, tőle annyira nem szégyell kérdezni, ha nem ért valamit. Még ha hülyeséget kérdez is. Joss tudja, hogy Tom nem neveti ki. Egyébként nem is tehetné. Joss abban a minutumban lekeverne neki két pofont. Néha előfordul, hogy utálatos vele. Főleg, ha

megorrol rá. Merthogy ő csak egy tizenegy éves kis taknyos. És hogy jön ő ahhoz, hogy kioktassa.

Akár így, akár úgy...

Az utóbbi időben a helyesírást gyúríják. Joss rengeteg küszködik vele. Szinte minden szónál hibázik. De a legtöbbet a mássalhangzó-összeolvadás miatt kínlódik. Képtelen megjegyezni, hogy „kertje”, nem pedig „kertye”. Annyira feldühödik ezen, hogy ordítózik vele. És borzasztó dolgokat vág a fejéhez. Amiket nyilván nem gondol komolyan. Legfeljebb csak egy kicsit... Tomot ez elszomorítja. Főként, amikor Joss azt mondja, hogy minden az ő hibája. Ő tehet róla, hogy tizenhárom évesen abbahagyta az iskolát. Ő szívesen tanult volna tovább, de Tom megakadályozta ebben. Amikor látja, hogy Tom sírva fakad, akkor lehiggad. És elismeri, hogy nem ez volt az egyedüli ok. Hogy már előtte is sokat járt az iskola mellé. És amúgy sem volt valami lángész. Ugyan, ne sírj már, kicsi Tomom! Hiszen ismersz. Hajlamos vagyok túlzásokba esni... Persze, hiszen akár terhesen is folytathatta volna. De a tanárai nem tudták motíválni. Ellenkezőleg, ott toltak ki vele, ahol tudtak. Még az sem érdekelte őket, hogyan, miért esett vele meg mindez.

Öt hónapos terhes volt, amikor kiderült számára, mitől dagad egyre a hasa. Egy ideje már érezte, hogy növekszik odabenn valami. Ide-oda ficáncol. Mintha egy halacska lenne a gyomrában. S ez rettegéssel töltötte el. Az *Alien* jutott róla eszébe. A szörny, ami annak a nőnek a hasában fejlődött ki... Végül elmondta a nevelőotthon ápolónőjének, aki elküldte az orvoshoz. Az aztán megmondta neki, mi van a hasában. Ő volt az, Tom, aki három hónappal később elő is bújtt. Egy hajszállal előbb, mint kellett volna.

Az egész rögtön legelsőre a nyakába szakadt, bumm! Csak egyszer volt együtt azzal a fickóval. Nem is szerette. Amúgy az is csak a cicije

mérete miatt csapta neki a szelet. Egyedül neki volt akkora melle az egész brancsban. Láta ő jól, milyen hatást tesz a fiúkra. Annak a fickónak is majd kiesett a szeme. Vicces volt. Meg aztán meghívta moziba, és vett neki pattogatott kukoricát. Életében először fizetett neki valaki valamit. A film klassz volt, és a pop-corn is. Hálából hagyta, hogy a pasas azt csináljon vele, amit akar. De nagyon pancser volt. Három napig nem tudott utána járni. Egy jó időre meg is undorodott a dologtól. Ha ez a szerelem, akkor ő nagyon jól el-lesz nélküle, gondolta magában. A pasas azonban ráakaszkodott. Állandóan a nyomában járt. Akár egy hú kutya. És megállás nélkül siránkozott. Meg verseket írogatott neki. Volt közöttük egy, amit elég szépnek talált... De jó. Ez azért nem elég. Egy idő után a pasas is felfogta. És másutt próbálkozott. Rástartolt a barátnőjére, Élodiera. Őt nem zavarta, hogy az ipse taperolja a mellét. Ellenkezőleg. Örült neki. Az övé kicsi volt.

Joss elveszített ugyan egy barátnőt, de a piócától legalább sikerült megszabadulnia.

Most huszonöt éves.

És le akar érettségizni.

Alig tud írni, de tanulni akar. Mindent meg akar tanulni. És művelt is szeretne lenni.

Már régóta érleli magában ezt a tervet. Hogy érdekessé teszi magát. Mivel nem táplál magával szemben túlzott illúziókat. Az arca szép... de semmi különös. Az egyetlen dolog, ami rendkívüli benne, az a mellmérete. Az emberek azt veszik észre legelőször. Amiért aztán csakis lesütött szemmel beszélnek hozzá. A cicijeire szögezett szemmel.

És neki elege van ebből.

Elhatározta, hogy megmútteti magát. Hogy 100 D helyett 90 B legyen a mérete. Hogy amikor vele beszélnek az emberek, végre a szemébe nézzenek. És másért találják érdekesnek, ne a mellbőségért.

Évek óta gyűjti rá a pénzt. Egy kis fekete dobozban, amit a lakóköcsi alváza alatt rejteget. Tom ismeri a rejtékhelyet. De egyikük sem nyúl soha hozzá. Soha. A doboz szent és sérthetetlen. Még akkor is, ha le vannak égve. Ami gyakran megesik, mivel Jossnak nemigen akad rendszeres munkája. Merthogy az emberek, akikhez kiküldik, panaszkodnak rá.

Elég kínos egy ilyenfajta melónál, de utál takarítani. Ami a többi illeti, abban megbízható. Becsületes és jól dolgozik. Szeret a betegekkel foglalkozni, és az időssekkel is. Olyankor hasznosnak érzi magát. Még akkor is így van, ha néha vihorászva mesél Tomnak borzalmas dolgokat. Olyasmit, amit nem lenne szabad elmesélni. Mert annyira intim.

De a mosogatással tényleg gond van.

Talán onnan ered, hogy amikor kicsi volt, muszáj volt elmosogatnia, máskülönben nem kapott enni.

Biztosan innen ered. Szegény anyci.

Tom megérkezik a szomszédok veteményéséhez. Azokéhoz, akik magázzák egymást, és még akkor is udvariasan beszélnek, ha mérgesek. A biciklijét lefekteti a bokrok tövébe, a sövényhez lopakodik, fülel. Sehol egy teremtet lélek. Szombatonként ilyentájt soha nincsenek itthon. Valószínűleg bevásárolni mennek, vagy meglátogatják a barátaikat.

Jó. Akkor egy kicsit kutakodhat.

Telepakolja a hátizsákját, és leteszi a sövényben lévő lyuk mellé. Három petrezselyemgyökér, három póréhagyma, három vöröshagyma és kilenc szem krumpli. Kissé aggódik. Rendszerint nem vesz el ennyi mindent. Visszafordul, hogy eltüntesse a nyomokat. Gondosan megöntözi a kihúzott és visszaültetett krumplibokrot. Arra gondol, talán így újra megfogja... Sose lehet tudni.

Még van egy kis ideje, mielőtt hazaérnének a háziak. Most először kinyitja a kamra ajtaját, és bemerészkedik. Vigyáz, hogy ne hagyjon nyomokat. Megáll a szerszámokkal, barkácsfelszereléssel, mindenfajta dobozokkal teli magas stelázsi előtt. Minden gondosan elrendezve, élére állítva, felcímkézve. Egy asztalon egymásra halmozott lapos ládák, tele a tavaly őszi almával. Hármat zsebre vág, egy negyedikbe beleharap.

Kezd ellazulni. Szinte otthon érzi magát.

Most bemegy az üvegházba. Meleg van odabenn. A nedves föld finom illata érződik. Mindenütt virág- és zöltségpalánták. Mellettük színes fénykép, mi lesz belőlük később. Például rengeteg fajta paradicsom. Piros, sárga, narancssárga, zöld, még fekete is. Körte formájú, hosszúkas, szív alakú... Tom még sosem látott ilyeneket.

Ideje indulni. Felveszi a hátizsákot, és lehajol a sövény alá. De ahogy kibújna, megdermed. Ott a macska. Ugyanolyan gonoszul bámul rá, mint a múltkor. Tomban most is ugyanolyan kényelmetlen érzést kelt, lesüti a szemét. Valahol azt hallotta, hogy soha nem szabad egyenesen a macskák szemébe nézni. Kihívásnak értelmezik, és felébreszti bennük az agresszivitást. A hátizsákot nem veszi le, de a zsebéből előhúzza a három almát. Kicsit megvonja a vállát, mintegy bocsánatkérésképpen, mintha csak azt mondaná: *Csak három,*

rendben? Ekkor a macska feláll, lassan elindul felé. Természetesen három lábon. Azzal az ijesztő járásával. Szemét merőn Tomra szögezve közeledik, aztán... hopp, egy ugrással a sövény alatt terem és eltűnik.

Tom felsóhajt. Megint nagyon melege lett.

Háttom?

EGY FÁHOZ TÁMASZTJA A BICIKLIJÉT. Aztán hallgatózik. Semmi zaj nem jön a házból. Felkapja a táskáját, az ajtóhoz szalad, és bekopog. Senki nem felel. Óvatosan benyit.

– Néni?

Még mindig semmi válasz. Odamegy a fotelhoz, amelyben előző este Madeleine-t hagyta. Ugyanabban a pózban kuporog a takaró alatt, a szeme csukva. Nem meri megérinteni. Ha esetleg hideg lenne, az azt jelentené, hogy meghalt. Már a pusztá gondolat megrémíti.

– Néni! Hall engem?

Rájön, hogy nagyon halkán beszél. Arra gondol, talán túlságosan halkán.

– **Néni kérem!**

Az öregasszony szeme egyszeriben felpattan. Rémulten markolja meg a karját. Kiguvadt szemmel.

– Ki az? Mi történt?

Tom megkönnyebbül, hogy felébredt. Csakhogy Madeleine kiabálni kezd.

– Értem jött, ugye? De már előre mondom, hogy egy tapodtat sem mozdulok innen!

– Néni, én vagyok az, Tom.

– Tom? Semmiféle Tomot nem ismerek.

– Dehogynem... tetszik tudni, tegnap este én hoztam be a talicskával...

– Eresszen el, vagy segítségért kiáltok!

Tomnak sikerül lefejtene magáról Madeleine karjába csimpaszkodó kezét, és hátrál egy lépést. Arra gondol, talán meghibbant a szegény öregasszony. Biztosan az éjszaka történt. Tegnap este még teljesen jól volt, amikor itt hagyta. Mégiscsak szólnia kellett volna valakinek. Tekintete megállapodik a vacogó kutyán és macskán. Megrakja fával a kályhát. Mire visszafordul, Madeleine már újra alszik. A hátizsákából kiveszi a zöldségeket. Meghámozza és felteszi főni.

– Néni, ébredjen!

Kicsit megrázza a karját. Az öregasszony lassan felnyitja a szemét.

– Ó, hát te vagy az, kicsi barátom.

– Igen. Én vagyok.

Madeleine most nagyon gyöngének tűnik.

– Főztem ebédet.

– Nem hiszem, hogy bírok enni.

– Dehogynem! Megtaláltam a fogsorát a kertben.

– Akkor mégis megpróbálom.

Tom leült mellé, és kanállal etetni kezdte. Akár egy kisbabát. Végül kénytelen volt összetörni a zöldséget és pürét csinálni belőle, mert

a megtalált fogsor ellenére Madeleine-nek nehezebb esett a rágás. A maradékot odaadta a kutyának meg a macskának. Madeleine meg akarta őket simogatni. Láthatólag felismerték. A macska még dörömbölt is egy kicsit. Aztán Tom áttette Madeleine-t a talicskára, hogy kivigye pisilni a vécére.

Most visszaültette a fotelba, a kályha mellé. Madeleine megpróbál nem sírdogálni, bár a szeme nedves.

– A lábamat még mindig nem tudom mozgatni.

– Akarja, hogy kihívjam a doktort?

– Nem. Inkább a mentőknek szólj. Már egyszer jártak itt. Ismerik az utat.

Tom telefonál.

Egy jó darabig csendben üldögélnek. Aztán Tom feláll.

– Megyek.

Madeleine kotorászni kezd a kardigánja zsebében, néhány aprót vesz elő.

– Nesze! Ennyim van összesen.

Tom meg van sértődve. Vállat von.

– Nincs rá szükségem.

Madeleine egyszerre sír és nyögdécsel.

– Éhen fognak veszni, ha egyedül maradnak az én kicsi jószágaim.

– Jó, rendben. Visszajövök majd, és megetetem őket.

Madeleine megkönnyebbül. Abbahagyja a pityergést. Csak egyetlen csepp rezeg az orra hegyén.

– Jóraivaló legényke vagy.

– Csókolom, Madeleine néni!

– Szervusz, kicsim.

Abban a pillanatban, ahogy Tom nyitja az ajtót, utána szól:

– Mi is a neved?

– Hát Tom.

– Háttom? Jé! Még sosem hallottam ilyen nevet!

Tom nevetve kimegy. Az ajtó túloldaláról hallgatja, ahogy az öregasszony magában dünnög.

– Ez biztosan valami külföldi név. Nem lesz könnyű megjegyezni... Jaj, most jut eszembe... Várj, kis barátom! Gyere vissza!

Tom újra kinyitja az ajtót.

– Vegyél magadhoz egy kulcsot! Ott van az almárium fiókjában.

Madeleine megköszörüli a torkát. Szemlátomást van még valami mondanivalója.

– Meg aztán azt szedsz a kertben, amit akarsz.

Tom meglepődik, és zavarba jön. Átsuhan az agyán, hogy vajon...

– Különben csak tönkremegy minden.

Tom a biciklijét tolvaj gyorsan távolodik a háztól.

Madeleine már egyáltalán nem sír. Gondolkodik. Arra gondol, ha megjön a mentő, megmondja nekik, hogy most már teljesen nyugodt. Amióta talált egy aranyos kis dédunokát. Aki majd gondoskodik az állatairól, amíg ő oda lesz. Csak az a baj, hogy olyan furcsa neve van. Már nem is emlékszik rá. Tán valami külföldi név... Úgy kezdődik, hogy... Na tessék. Elfelejtette.

Lényeg, hogy derék kis legény.

Nem is rossz ember

TOM LEFEKTETTE A BICIKLIJÉT AZ ÁROKBAN. És várt. Egy jó nyedórával később megjött a mentő. Madeleine-t betették az autóba, a ház ajtaját pedig kulcsra zárták. Tom ezt akarta ellenőrizni. Hiszen kicsit most már ő felelős érte.

Joss csak akkor ébred, amikor hazaér. Már dél is elmúlt. Azt mondja, semmi kedve házit csinálni. Majd holnap nekilát, rendben? Túl szép az idő ahhoz, hogy itthon kuksoljanak. Gyerünk. Menjünk fürdeni.

A folyó vize azonban nagyon hideg. A lábukat is alig merik bele-dugni. Joss dohog.

– Na, én lelépek. Ez nem volt jó ötlet. Ki nem állhatom a hideg vizet.

Azzal már megy is.

Tomnak nincs kedve azonnal hazamenni. Tesz még egy kört. Egy darabig a folyóparton bandukol. Jól ismeri ezt a helyet. Itt ott-hon van. Egy kanyarultnál letelepszik egy nagy, lapos, mohalepte kőre. Az ő kövére. A térdére támasztott állal nézi, hogy folyik a víz.

Sokáig nézi. Jossra gondol. Arra, hogy, amikor nyugodt, akkor néha susogva beszél. Ahogy a víz susog most. Olyankor megsimogatja a fejét. És kicsit lecsillapítja a vihart, ami odabenn tombol. Aztán meg Madeleine-re gondol. Mindarra, ami tegnap óta történt. Hogy milyen boldogan merült bele a vízbe. A narancsvirág illatú vízbe. És a rekedt hangú nótázására. Mosolyog, ahogy eszébe jut. A vizet nézi, és rajta a visszfényeket. A táncoló fényfoltokat és a fák egymásba fonódó árnyékait. Nézi a békésen csordogáló vizet. Átengedi magát neki. Hagyja, hogy hipnotizálja. És hallgatja is. Hallgatja, ahogy fut. Ahogy csobogva bukik át a kavicsokon. A medrében lévő kavicsokon. És a kicsi kavicsok csilingelnek, ahogy összekoccannak. Csilingelnek. Csilingelnek...

– Kicsi!

De Tom egyelőre csak a kavicsok csilingelését hallja. A hang újra próbálkozik, ezúttal erősebben.

– Jól vagy, kicsi? Valami baj van?

Tom felemeli a fejét. Meglátja, ki szólongatja. A férfi feléje hajol. Nagyon közel van. Túláságosan közel. Tom talpra szökken, el akar futni. De a férfi elkapja a karját. Nem engedi.

– Beszélni akarok veled.

– Eresszen el!

– Ne félj, nem akarok rosszat.

– De bántotta a...

– Pontosan azért jöttem, hogy bocsánatot kérjek.

– Teszünk a maga bocsánatkérésére!

– Segítened kell, kicsi. Nem tudom, hogyan...

– Eresszen el!

– Meg akarom neked magyarázni.

– Nincs kedvem meghallgatni. Engedjen elmenni!

– Nem. Előbb muszáj megmagyaráznom.

– Szorítja a karom.

– Oké. Elengedlek. De hallgass meg! Csak egy perc az egész. Kérlek! Két napja képtelen vagyok aludni. Beszélnem kell veled. Állandóan arra gondolok, mi történt. Nem tudom kiverni a fejemből. Beleőrülök.

Elengedi Tom karját. A kisfiú hátraugrik, és néhány métert arébb fut, hogy a férfi ne érhesse el. Samy meg sem próbálja elkapni. Leül a mohos kőre. Tom kövére.

Szomorúnak látszik.

– Fogalmam sincs, mi ütött belém a múltkor este. Nem tudom, miért csináltam. Nem vagyok én rossz srác, tudod. Ha ismernél, tudnád. Például azt sem titkolom el előled, hogy be voltam kasztlizva. De ez még nem jelenti azt, hogy valaki rossz ember. Egyébként néha semmit sem jelent. Néha csak úgy megtörténnek velünk a dolgok. Még a nagyon jóra való emberekkel is megesik, hogy lecsukják őket. Találkoztam ilyenekkel. Nem csináltak az égvilágon semmit, aztán egyik napról a másikra ott találták magukat velünk összezárva. Bírói tévedés naponta előfordul. Elég belenézni az újságokba. Tudod, például nekem, ha az elején csak egy icipici szerencsém lett volna, akkor jól alakulhatott volna az életem. Megvolt hozzá minden adottságom. Nem voltam rossz tanuló, befejeztem rendesen az általánost. Csak az volt a baj fiatal koromban, hogy nagyon szerettem a haverjaimat, és azok mind csirkefogók voltak. Meg aztán, utáltam egyedül lenni. Ezért aztán pechemre mindenhová követtem őket. Minden húzásukban részt vettem. A rosszakban is. Viszont amikor a számlát kellett rendezni, akkor magamra maradtam, én barom. Szépen ejtettek.

Szünetet tart. Aztán visszakanyarodik az első gondolatához.

– Azt akarom elmagyarázni neked... hogy egyszerűen csak újra látni akartam Josst, beszélni akartam vele. Hogy kicsit újra meglegyem az örültségek előtti életemet. Erre tessék. Amikor az ember már régóta nem kefélt, akkor mindenfélét elképzelsz. Összevissza fantáziálsz. A sítten kénytelen vagy. Különben begolyózol... Szóval a múltkor egy kicsit ez kapott el. De soha nem akartam bántani a nővéredet. Esküszöm. Soha.

Zokogni kezd, akár egy gyerek. Tom feszeng. Várja, mikor fejezi be.

Samy végre abbahagyja a sírást. Még szipog egy kicsit. Aztán az állát a térdére támasztja. Nézni kezdi a vizet. Mint Tom. Aki néhány méterrel arrébb ült le. A kő másik végére.

Lassan lehiggad. Újra bír beszélni.

– Tulajdonképpen azt hiszem, peches vagyok.

– Mi az, hogy peches?

– Hát az, hogy bármit teszel, bármihez nyúlsz, minden szisztematikusan szarrá válik.

– És úgy gondolja, már régóta az?

– Azt hiszem, mindig is az voltam. De nem. Csak azért mondom ezt, mert arra nem igazán emlékszem, milyen volt régen, amikor kicsi voltam. Csak onnantól kezdve tudom felidézni... amikor körülbelül annyi idős voltam, mint most te. Hány éves is vagy?

– Tizenegy.

– Aha.

Számol.

– Akkor nem sokkal azután születhettél, hogy lesittelték... Tényleg: az anyátok hol van?

– Meghalt.

– Aha. Értem.

Egy ideig merengve bámulják a csillogó vizet. Aztán Tom feláll.

– Várj! Nem érsz rá még öt percig?

– De igen. Miért?

– Hát, hogy elmondhassam a folytatást...

– Az a helyzet, hogy elég sok a dolgom.

– Akkor majd legközelebb?

– Rendben.

– Kedves kölyök vagy.

– Na jó... akkor én megyek.

– Jó, jó, menj csak, viszlát... Hé, kicsi! Nehogy azt hidd, hogy flúgos vagyok, oké? Mert erről szó sincs. Amikor a sitten voltam, jártam pszichológusoknál. És mind azt mondta, hogy nem vagyok az. Az én bajom végeredményben az, hogy szükségem van valakire, hogy rájöjjenek, mitől van. Mármint a pechesség. Egyszer talán lehu-
gyoztam valami totemet, anélkül, hogy észrevettem volna. Más magyarázat nem lehet. Nem, csak hülyéskedek... De attól még nagyon fura egy dolog ez. Valami ilyesmiről lehet szó. Másképp mitől lenne?

– Most már tényleg mennem kell.

– Ja persze, persze, ne haragudj, kicsi. Akkor majd legközelebb folytatjuk, hm? Jólesik veled beszélgetni. De a nővérednek egy szót se, rendicsek? Valahogy jóvá kell tennem a dolgot. Még nem tudom, hogyan. De mivel másra sem tudok gondolni, előbb-utóbb majd csak kiagyalok valamit.

Tom és az öreg jószágok

A FÁHOZ TÁMASZTJA A BICIKLIJÉT. Hallgatózik. Semmi zaj nem jön a házból. Előveszi a kulcsot, és odamegy az ajtóhoz. Nem tudja miért, de ideges. Most először van rajta ilyen felelősség. Kinyitja az ajtót. Megint megcsapja a macskapisizsag. Tárva-nyitva hagyja az ajtót. A két állat felemeli a fejét. A kutya szemei kissé üvegesek. Valószínűleg vak lehet. Tom bemegy a kamrába a száraz eledeleért. A zajra a macska feltápáskodik és nehézkesen megnyújtózik. Lassan elindul, aztán leül a küszöbre, hogy élvezze a nap melegét. Tom megrázza a zacskót. Most a kutya is felkászálódik. Átlép a kosár peremén, többször megbotlik. De nagyon ki kell mennie. Sürgősen. Nekimegy egy széknak, majd átesik a macskán, és lebukfencezik a tornác lépcsőjén. Tom segít neki felállni. A kutya észre sem veszi, egyenesen a fához kocog, felemeli a lábát és lepisili a biciklit. Tom elszörnyedve nézi.

Undorító. Most majd moshatja le.

Míg a két vén jószág kerül egyet, rákukkan a veteményesre. A talaj jól elő van készítve, de nem túl sok mindent ültettek bele. Csak

az egyik sarokban vannak virágok, néhány fej káposzta, pár tő földieper meg egy tucat saláta. Kicsit egymás hegyén-hátán. Nem úgy, mint a szomszédoknál. Ott minden akkurátus rendben van, tökéletesen gondozva. Megkeresi az öntözőkannát és a kerti csapot. Meglocsolja a salátákat, aztán visszamegy a házhoz, és leül a tornáclépcsőre. Várja, hogy visszajöjjenek az állatok. A kutya végre előkerül, megszaglássza a nadrágja szárát és morogni kezd. De Tom megsimogatja a fejét. Mire azonnal megnyugszik, még a kezét is megnyalja, és teljes súlyával lezöttyen Tom lábára.

Mielőtt elmenne, Tom megtölti száraz eledellel a két tálkát, és egy kis vizet is önt rá. Hogy puhább legyen.

Akárcsak Madeleine, a jószágai is kicsit foghíjasak.

Mielőtt bezárná az ajtót, elköszön az állatoktól:

– Holnap jövök, picinyeim.